

เรื่องเล่าจาก

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)

เมื่อวันที่ 9-10 พฤษภาคม 2556 ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมเดินทางกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำโดย รศ.จุฑาทิพย์ กัทราวก ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กุ์เจริญประสิทธิ์ หัวหน้าภาควิชาสหกรณ์ พร้อมท่านทูต ดร.ชุมเจตน์ กาญจนเกษร อัครราชทูตที่ปรึกษา สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และคณะทำงานได้เดินทางไปศึกษาดูงานและหารือความร่วมมือ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เป็นที่ทราบกันว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ที่มีความสัมพันธ์อันยาวนานกับไทย ในฐานะ “บ้านพี่เมืองน้อง” เพราะนอกจากจะมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันแล้ว ยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในเรื่องของเศรษฐกิจ การค้าระหว่างกัน ตลอดจนโครงการความร่วมมือต่างๆ อีกทั้ง สปป.ลาว ยังเป็นแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่สำคัญ เพราะพื้นที่ของประเทศส่วนใหญ่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากร และที่สำคัญจากการที่ สปป.ลาว ถูกจัดให้อยู่ในประเทศที่มีการพัฒนาน้อย (Least Developing Countries : LDC) ส่งผลให้ได้รับสิทธิพิเศษทางความร่วมมือ กับประเทศไทยในหลายๆ โครงการความร่วมมือ ซึ่งจะไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศลาว

ท่านคำฮ้วน ภูแก้ว หัวหน้าแผนกส่งเสริมกิจกรรมและสหกรณ์ กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ (Ministry of Agriculture and Forestry) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เรื่องเล่าจาก

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)

เมื่อวันที่ 9-10 พฤษภาคม 2556 ผู้เขียนได้มีโอกาสร่วมเดินทางกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำโดย รศ.จุฑาทิพย์ กัทราวาท ตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ กุ์เจริญประสิทธิ์ หัวหน้าภาควิชาสหกรณ์ พร้อมท่านทูต ดร.ชุมเจตน์ กาญจนเกษร อัครราชทูตที่ปรึกษา สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ และคณะทำงานได้เดินทางไปศึกษาดูงานและหารือความร่วมมือ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เป็นที่ทราบกันว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกอาเซียน ที่มีความสัมพันธ์อันยาวนานกับไทย ในฐานะ “บ้านพี่เมืองน้อง” เพราะนอกจากจะมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกันแล้ว ยังมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันในเรื่องของเศรษฐกิจ การค้าระหว่างกัน ตลอดจนโครงการความร่วมมือต่างๆ อีกทั้ง สปป.ลาว ยังเป็นแหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตที่สำคัญ เพราะพื้นที่ของประเทศส่วนใหญ่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากร และที่สำคัญจากการที่ สปป.ลาว ถูกจัดให้อยู่ในประเทศที่มีการพัฒนาน้อย (Least Developing Countries : LDC) ส่งผลให้ได้รับสิทธิพิเศษทางความร่วมมือ กับประเทศไทยในหลายๆ โครงการความร่วมมือ ซึ่งจะไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของประเทศลาว

ท่านคำฮ้วน ภูแก้ว หัวหน้าแผนกส่งเสริมกิจกรรมและสหกรณ์ กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ (Ministry of Agriculture and Forestry) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ฉลากรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ของลาว (Laos Organic)

ผักออร์แกนิกที่มีจำหน่ายในตลาดท่าหลวง (Thatluang Market)

จำหน่ายผักออร์แกนิกโดยเฉพาะ ในเมืองเวียงจันทน์ ซึ่งจะเปิดทุกวันพุธและวันเสาร์ เปิดเวลา 6.00-12.00 นาฬิกา จากการลงพื้นที่ทำให้ทราบว่าแปลงปลูกผักออร์แกนิกนั้นทางเกษตรกรผู้ปลูกผัก ได้มีการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกกันเองภายในกลุ่มใหม่พื้นที่เพาะปลูกกันทุกคน และมีการประชุมร่วมกันทุกปลายเดือน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างเดือน ท่านผู้อ่านคะ ผักออร์แกนิกที่กลุ่มเกษตรกรปลูกนั้น ได้รับฉลากรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ของลาว (Laos Organic) ด้วยคะ ซึ่งเป็นฉลากรับรองมาตรฐานสินค้าจากการปลูกด้วยวิถีเกษตรอินทรีย์ การควบคุมการปนเปื้อนของสารเคมีในทุกขั้นตอนการผลิต เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค ได้มีความรู้และให้ความสำคัญต่อสินค้าเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งผู้บริโภคมั่นใจว่าสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้า

เพื่อที่จะได้ไปให้ความรู้แก่เกษตรกรในการจัดตั้งสหกรณ์และการรวมกลุ่ม

นอกจากนี้แล้ว แผนกส่งเสริมกิจกรรมและสหกรณ์ กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ (Ministry of Agriculture and Forestry) ได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในประเทศลาวได้ปลูกพืชแบบออร์แกนิก ซึ่งได้มีการส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความรู้และส่งเสริมในการปลูกพืชแบบออร์แกนิก โดยมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตผักออร์แกนิกในหลายพื้นที่ เช่นที่แขวงเวียงจันทน์ แขวงจำปาศักดิ์ และแขวงปากเซ เป็นต้น ในการศึกษาดูงานดังกล่าวนี้ทางสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์และคณะได้มีโอกาสลงพื้นที่ที่ศึกษาดูงาน กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักออร์แกนิกในแขวงเวียงจันทน์ โดยมีท่านอินชร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเป็นผู้พาไปลงพื้นที่ ซึ่งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักออร์แกนิกนี้มีสมาชิก 20 ราย ผักที่ปลูกได้แก่ ผักชีลาว ผักกาดแก้ว มะเขือเทศ และ กวางตุ้ง เป็นต้นโดยแผนกส่งเสริมกิจกรรมและสหกรณ์ได้เข้าไปสนับสนุนในส่วนของ

เข้าพบประชุมหารือกับคุณพวง พรมมบุตร (Mr.Phouvong Phommabouth) หัวหน้าแผนกส่งเสริมและพัฒนาสินค้าลาว สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมลาวและ การค้าลาว

อุปกรณ์ในการเพาะปลูก เช่น สปริงเกอร์น้ำ โรงเรือน และได้ให้ความรู้ในการเพาะปลูกแบบออร์แกนิก การใส่ปุ๋ย การดูแล การเก็บเกี่ยว รวมไปถึงการชลประทาน ส่วนทางด้าน การจำหน่ายทางกลุ่มผู้ปลูกผักออร์แกนิกได้รวมกลุ่มกันขนส่งและไปจำหน่ายเองที่ตลาดท่าหลวง (Thatluang Market) ซึ่งเป็นตลาด

เกษตรอินทรีย์ที่ปลอดจากสารเคมี

อย่างไรก็ดี ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ของสปป.ลาว จะรับรองโดย Certifier ขององค์กรกลางที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การกำนดดูแลของกระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ โดยจะเริ่มตรวจสอบตั้งแต่แหล่งเพาะปลูก วัตถุดิบ วิธี

สัญลักษณ์และสินค้าโครงการหนึ่งเมืองหนึ่งผลิตภัณฑ์ (โอดอป)

โครงการความร่วมมือกับไจก้า

การเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ การขนส่ง กระบวนการนำไปใช้หรือแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งกฎเกณฑ์จะเป็นไปตามข้อบังคับของสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements: IFOAM) เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศและความ

ยั่งยืนของระบบนิเวศ พื้นฟูและรักษาความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้ทรัพยากรมาหมุนเวียนใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ป้องกันและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติที่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ชาวลาวมั่นใจได้ว่าจะได้รับประทานผักที่มีความปลอดภัยปราศจากสารพิษใดๆ

หลังจากเสร็จภารกิจในช่วงเช้าแล้ว ดร.ชุมเจตน์ กาญจนเกษร อัครราชทูตที่ปรึกษา สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ที่ร่วมเดินทางไปกับเราได้พาพวกเราไปทานอาหารกลางวันที่เป็นอาหารท้องถิ่น มีเนื้ออร่อยมาก (แซ่บ...) และได้เดินทางต่อไปยังกระทรวงอุตสาหกรรมลาวและการ

คำลาว เข้าพบ คุณพวง พรหมบุตร (Mr. Phouvong Phommabouth) หัวหน้าแผนกส่งเสริมและพัฒนาสินค้าลาว สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมลาวและ การค้าลาว คุณพวง ได้เล่าถึงนโยบายของแผนกส่งเสริมและพัฒนาสินค้าลาวว่า ขณะนี้ประเทศลาวได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมในชุมชนต่างๆ และจะประสานงานกับกรมส่งเสริมกิจกรรมและสหกรณ์ พยายามพัฒนาสินค้าของชุมชน โดยเคยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิฮันส์ ไฮเดล ของ ดร.เปรม บุญเรือง ซึ่งปัจจุบันได้เว้นวรรคไปประมาณ 2 ปีแล้ว จึง

ยังเป็นโครงการที่ค้างอยู่ ทั้งนี้เคยพากลับไปศึกษาดูงานที่ จ.เชียงใหม่ ประเทศไทย หลายครั้ง และปัจจุบันมีการวางกฎระเบียบ มีการปรับปรุงสินค้าคุณภาพ พร้อมส่งคนไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศจีน เกาหลี และประเทศไทยมาแล้ว

นอกจากนี้เรายังได้รู้จักกับ “โครงการโอดอป” (สงสัยกันไหมคะว่าเป็นโครงการอะไร) มาเริ่มทำความรู้จักกับโครงการโอดอปกันได้เลยดีกว่าค่ะ โครงการโอดอป เป็นโครงการในชุมชนชนบทของประเทศลาว ซึ่งเป็นชุมชนที่ทำผลิตภัณฑ์มากมาย เช่น หัตถกรรมจักสาน

ตีเงิน ตีทอง อาหารกระป๋องที่แปรรูปแล้ว โดยเป็นการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาแปรรูปที่สามารถพัฒนาเพื่อนำออกมาจำหน่ายในท้องตลาดได้ แต่ว่าผลิตภัณฑ์เหล่านี้ยังมีข้อจำกัดในด้านของคุณภาพและช่องทางการตลาดรวมทั้งยังประสบกับข้อจำกัดในด้านอื่นๆ อีกด้วย เพื่อ กำจัดข้อจำกัดต่างๆ ดังกล่าวให้หมดไป รัฐบาลลาวได้ขอความช่วยเหลือไปยังรัฐบาลญี่ปุ่นเพื่อขอการสนับสนุนจัดตั้ง การดำเนินงานของโครงการที่เรียกว่าหนึ่งเมืองหนึ่งผลิตภัณฑ์ (โอดอป) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมขนาดเล็กในท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ให้ดีขึ้น ใจกล้าได้ตอบรับคำร้องขอนี้ และในปี 2008 ได้ดำเนินกิจกรรมภาคสนามขึ้นสองกิจกรรมเพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการ ผลที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรมภาคสนามครั้งนี้ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดกระบวนการส่งเสริมโอดอปในภาคสาธารณะและการสร้างความเข้มแข็งของ ทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ดังนั้นใจกล้าได้ทำข้อตกลงอย่างเป็นทางการกับรัฐบาลลาวในการให้ความช่วยเหลือ ด้านวิชาการ โดยข้อตกลงได้รับการลงนามโดยกระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าของประเทศลาวและใจกล้า

ใน ขั้นตอนถัดมา ใจกล้าและบริษัท ไอซีเนท จำกัด ได้ทำสัญญาร่วมกันเพื่อมอบหมายให้บริษัทฯ เป็นผู้ดำเนินงานโครงการด้านวิชาการนี้ และได้ให้ชื่อโครงการนี้อย่างเป็นทางการว่า โครงการทดลองหนึ่งเมืองหนึ่งผลิตภัณฑ์ในแขวงสะหวันนะเขตและแขวงสาละวัน (ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “โครงการ” อย่างเต็มรูปแบบ) ดูๆ ไปก็คล้ายๆกับโครงการโอท็อปของบ้านเรา นะคะ

เป็นอย่างไรกันบ้างคะสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) อ่านกันอย่างเพลิดเพลิน สนุกสนานกันไปเลย.....

โครงการหนึ่งเมืองหนึ่งผลิตภัณฑ์ (โอดอป)